

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Distinctio privilegiorum in personalia & perpetua; quæ probatur illustri
loco sancti Gregorij. Consuetudo bona obtinet vim legis. Vicariatus
apostolicæ sedis tributus fuit Ecclesiæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

C A P V T XXII.

Synopsis.

I. Investigandum nunc est an Vicariatus Thessalonicensis datus Ecclesiae fuerit, aut singulis Episcopis. Ivo Carnotensis ait personale privilegium fuisse, non generale decretum. Contrà nonnulli putant sic concessum fuisse privilegium ut revocari non posset.

II. Distinctio privilegiorum in personalia & perpetua; que probatur illustri loco sancti Gregorii. Conventus bona obtinet vim legis. Vicariatus apostolica sedis tributus fuit Ecclesia Thessalonicensi. Refellitur Holstenius, qui aliter senserat.

III. Istud probatur auctoritate Bonifacij I. Celestini I. & Sixti III.

IV. Ultima verba epistola Sixti explicantur, que tangunt causam Perigenis Corinthonum Episcopi. Tum ex ea epistola manifeste colligitur vicariam illam dignitatem Ecclesie Thessalonicensi fuisse conjunctam.

V. Idem Sextus hinc concludit omnes Illyricanas Ecclesias perire ad curam Thessalonicensis auctoritatis, quicquid is tandem fuerit. Idem probatur auctoritate sancti Leonis, qui explicatur, item Bonifacij. Hormida loquitur de privilegiis Ecclesie Thessalonicensis.

VI. Itaque cum sequentes Pontifices aiunt se vices suas Thessalonicensibus Episcopis committere secundum morem, intelligendum est illos firmatatem rebus jam constitutis tribuere, non vero persona concedere auctoritatem cum persona interituram.

VII. Auctoritatem illam fuisse perpetuam probatur etiam ex Nicolao I.

VIII. Locus Nicolai illustratur & explicatur. Dionysius Exiguus sua attestatione docuit fixam fuisse illam dignitatem, cum dixit Thessalonicensem auctoritem semper impluisse vices apostolicae sedis.

IX. Istud ipsum probatur ex comparatione dignitatis quam Archiepiscopo prima Iustiniani conciliavit Imperator Iustinianus ad exemplum ejus potestatis quam Thessalonicensis obtinebat in Illyrico.

SUPEREST itaque ut investigemus an vicaria illa Thessalonicensium Episcoporum dignitas data fuerit Ecclesiae, an vero personalis tantum fuerit. Difficilis sanè quaestio, quæ manifestis argumentis solvi non potest, & cui vix tenuem facem præferunt vetera monumenta. Si quid in re adeo antiqua valere posset auctoritas Iovonis Episcopi Carnotensis, uno verbo confici res posset. Hic enim aperte scribit auctoritatem quæ Thessalonicensi Episcopo tanquam sedis apostolica Legato data fuerat, personale privilegium fuisse, non generale decretum. Personale hoc fuisse intelligimus privilegium, inquit, non generale decretum. Contrà nonnulli viri celeberrimi hoc nostro seculo censuerunt sic concessum fuisse privilegium ut revocari non posset, ita ut quicunque Thessalonicensis Episcopus esset, si Legatus natus esset Romani Pontificis, ejusque vices

ratione sua Ecclesiae gereret in Illyrico. Inquirendum igitur est in antiquitatem, & ab ipso ullo præjudicio querenda veritas; præfertim cum stabilita semel auctoritate Episcopi Thessalonicensis in Illyrico, facilis hinc delensus sit ad Episcopos qui eadem vel simili potestate ornati sunt in aliis regionibus, præcipue vero ad Arelatenses.

11. Sed antè quam ad rem ipsam veniamus, sic statuendum est, privilegium personæ datum, personale vocari, & extingui cum persona; adeoque si cuiquam Episcopo vices apostolicae sedis ita committantur ut non loco sed personæ dicantur esse tributa, privilegium illud pertinere non potest ad successorem. Hanc regulam debemus sancto Gregorio: qui vices suas per Siciliam delegans Maximiano Episcopo Syracusano, ait id tribuere personæ ejus, non loco, id est, Maximiano, non Ecclesiae Syracusanae, ne successores ejus illud privilegium sibi postea vindicarent quod in persona Maximiani cœpisset: Quas videlicet vices, inquit, non loco, sed personæ tribuimus; quia ex transacta in te vita didicimus quid etiam de subsequenti tua conversatione presumamus. Ex hac regula aliam quoque, quæ magni momenti est in hac causa, colligimus, nempe vicariam illam auctoritatem, quæ uni cuiquam Episcopo tribuitur, perpetuam esse, & ad omnes aquæ successores pertinere, si Pontifex in scripto non expresserit eam non loco sed persone datam esse, tunc quippe datam Ecclesiae intelligentem esse, adeoque singulis Episcopis qui ejus Ecclesiae administrationem gessint, cum expressis verbis ad unum non coeteretur, ita tamen ut istiusmodi privilegium innovatione interdum indigeat, si ea fuerit Ecclesiarum consuetudo. Præterea certum est consuetudinem bonam obtainere vi legis, & quæ ab aliquo usurpantur secundum veterem consuetudinem, recte presumpta videri. Itaque si ostendere possumus vicarium apostolicæ sedis tributum fuisse Ecclesie Thessalonicensi, ita ut quicunque ad eam cathedram pervenisset, is quoque ex eo esset Romani Pontificis Vicarius in Illyrico, soluta erit omnis controversia, constabitque privilegium illud ad unumquemque Episcopum pertinuisse jure ac privilegio sedis sua. Istud vero probatur me esse confido auctoritate epistolaram veterum Pontificum Romanorum quæ superioribus annis Romæ editæ sunt à clarissimo viro Luca Holstenio inter Acta Concilij Romani sub Bonifacio secundo celebrati. Scio eum ex epistolis illis collegiæ vicariam illam dignitatem non loco, id est, Ecclesiae, collatam fuisse, sed personarum meritis. Verum recte hinc quoque

Ivo epist. 59.

Marca lib. 7. de concord. cap. 17.
§. 7. & in libro de
Primat. §. 46. 50.
Fr. Florent ad Tit.
de elect. & electi
potest. pag. 193.
R. P. Chifflet, in
Notis ad Vigil.
Tapl. pag. 44.

adversus ipsum collegit R. P. Petrus Franciscus Chiffletius aliud in his epistolis contineri quam censuisset Holstenius. Sic enim loquitur: *Quod porro ait idem Holstenius non uno loco, vicariatum sante sedis per Illyricum non loco seu sedi Thessalonicensi, sed personis, hoc est, Episcoporum Thessalonicensium privatis meritis fuisse concessum, non video qua ratione cum citatis Pontificum epistolis conveniat.*

III. Sanè Bonifacius Papa istius nominis primus, ad Rufum Thessalonensem Episcopum scribens, vicariatum illum Thessalonicensi Ecclesiae collatum esse scribit à beato Petro, id est, à sede apostolica. Hæc sunt ejus verba: *Ita quippe vice sua beatus Apostolus Petrus Ecclesia Thessalonicensi sancta commisit, ut intelligat se sollicitudinem manere multorum, quam minorum facere nova, que vires habere non possunt, tentamenta non debent. Integrum locum retuli, quia utrumque membrum illius loci ostendit heic agi de jure ac privilegio Ecclesiae. Idem Bonifacius ad Episcopos per Illyricum constitutos scribens de vicariatu Ruci, hæc ait: Quam adrem faciendam memorato Episcopo meo directe secunda protinus, que presbyterio universo complacuit, auctoritatem mandavi, retro majores secutus, qui Ecclesiam Thessalonensem sibi semper familiarem, & in collegi caritate famulantem, dignam, sicut fides adhuc sciriorum, hoc honore duxerunt. Item Celestimus in epistola ad Episcopos per Illyricum: Nec nova haec sedi apostolice cura de vobis est. Statutum nostris sepius experimentum hoc, quod nos agimus, Thessalonicensi Ecclesiæ semper esse commissum ut vobis vigilanter intendat. Sixtus quoque III. in epistola ad Perigenem Corinthiorum. Episcopum, qua ad ipsum inter cerera scribit se vices suas per Illyricum more majorum concessisse Anastasio Episcopo Thessalonensi, ita loquitur: *Sancto fratri & coepiscopo nostro Anastasio Thessalonicensis urbis antistiti eam servato reverentiam quam ceteri quoque Pontifices per Illyricum constituti erga predicti dignitatem reservare non abnunt, cum * sciamus nihil novum illi à nobis fuisse concessum, sed id quod ejus decessoribus nostris decessores detulerint habita consideratione discipline ecclesiastice constitutum. Tua enim magis interest ut huic plurimum deferatur Ecclesia que tibi tantum honoris centulit ut pro te contra eos qui tibi tunc emuli fuerant repugnaret.**

IV. Perigenes Corinthiorum Episcopus, ad fastigium tantæ sedis evectus favore & auxilio Ruci Thessalonicensis antistitis & auctoritate Bonifacij Romani Pontificis, stabilita nunc & confirmata per longi temporis spatium ordinatione sua, beneficiorum immemor, imperium detrectabat Anastasij, qui Ruci successerat, & cui vices suas Sixtus

commiserat in provinciis Illyrianis. Sextus videns se contemni in suo Vicario, primum quidem audaciam hominis repressit; deinde repetens memoriam præteriti temporis, redit ad initia episcopatus ejus, quæ cùm valde titubarent, Ecclesia tamen Thessalonicensis suffragatione, Ruci nimurum Thessalonicensis antistitis, episcopatum Corinthiensem obtinuerat auctoritate sedis apostolica. Cùm verò beneficium illud Sixtus referat ad Ecclesiam Thessalonensem, non ad Rucum, qui præstitit, ingratum autem mortuo jam Ruci esse Perigenem dicat adversus Ecclesiam Thessalonensem, quod Anastasio contradiceret auctoritatem vicariatus apostolici, manifestum est illum existimasse beneficium quod Perigeni collatum fuerat à Ruci, ab eo præstitum auctoritate vicariatus Ecclesiae Thessalonicensis, adeoque vicariam illam dignitatem Ecclesia Thessalonicensi fuisse conjunctam, ita ut qua ab uno Ecclesiae illius Episcopo beneficia tribuebantur, eorum gratia in successores quoque redundare deberet. Frustra enim diceret eum ingratum esse erga Thessalonensem Ecclesiam, si is toram confirmationis suæ gratiam Ruci debuisset tanquam privato homini, non tanquam ei qui ratione Ecclesiae suæ vices gesserat apostolicas sedis. Id verò non uno loco dicit Sixtus, ne quis ad casum referat, sed omnino in duabus locis, in epistola nimurum ad Perigenem, cuius fragmentum mox relimus, & in epistola ad Episcopos in synodo apud Thessalonicanum congregandos, in qua sic legitur: *Noverit Corinthius Episcopus sibi licentiam potestatis libere minime tribuendam, si huic voluerit Ecclesia resultare quam sibi noverit profuisse; cui necesse est nos quoque, si quid tentaverit, obviare, qui preteritorum que illi per nos (id est, per sedem apostolicam) præstata sunt memores sumus, & illicitis semper usurpationibus obviamus.*

V. Ex asserta dignitate illa Ecclesia Thessalonicensis recte secundum idem principium concludit Sixtus in epistola ad Episcopos per Illyricum consistentes, omnes Illyrianas Ecclesias ad curam pertinere Thessalonicensis antistitis, quisquis tandem fuerit. *Illyriciane omnes Ecclesie, inquit, ut a decessoribus nostris acceperimus, & nos quoque fecimus, ad curam nunc pertinent Thessalonicensis antistitis.* Hinc enim facile colligimus privilium fuisse perpetuum. Nam Sixtus à Damaso, Siricio, Anastasio, & ceteris prædecessoribus suis non acceperat Illyrianas Ecclesias pertinere ad curam Episcopi qui tum Thessalonensi Ecclesia prærerat, nimurum Anastasij, sed in universum ad curam illius qui Thessalonensem sedem teneret.

H iij

Videtur cap. 15
s. 4.